

Op een gestructureerde manier kijken naar je verkeerssysteem

Robbin Lankhuijzen en Daniël Willems werken als verkeersplanologen bij de gemeente Ede en volgden de CROW-cursus Werken met multimodale netwerkkaders. Die stevige ondersteuning bij het verkeersmanagement komt als geroepen, want de gemeente Ede gaat de komende jaren flink groeien (richting 150.000 inwoners) en dat heeft uiteraard veel consequenties voor de mobiliteit en bereikbaarheid.

Foto: gemeente Ede

Eigenlijk was Ede wel zo'n beetje afgebouwd, schetst Daniël de situatie van een paar jaar geleden. 'We hadden nog een paar omvangrijke bouwprojecten op stapel, waaronder het hergebruik van een groot voormalig kazerneterrein, maar dan zou het klaar zijn. Vervolgens kregen we vanuit provincie en het Rijk te maken met een nieuwe woningbouwopgave. Er komen nog zo'n 15.000 woningen bij, vooral door inbreiding in de kern. Dat betekent dus nog beter in kaart brengen en afstemmen wat we willen en kunnen om onze regio bereikbaar te houden.'

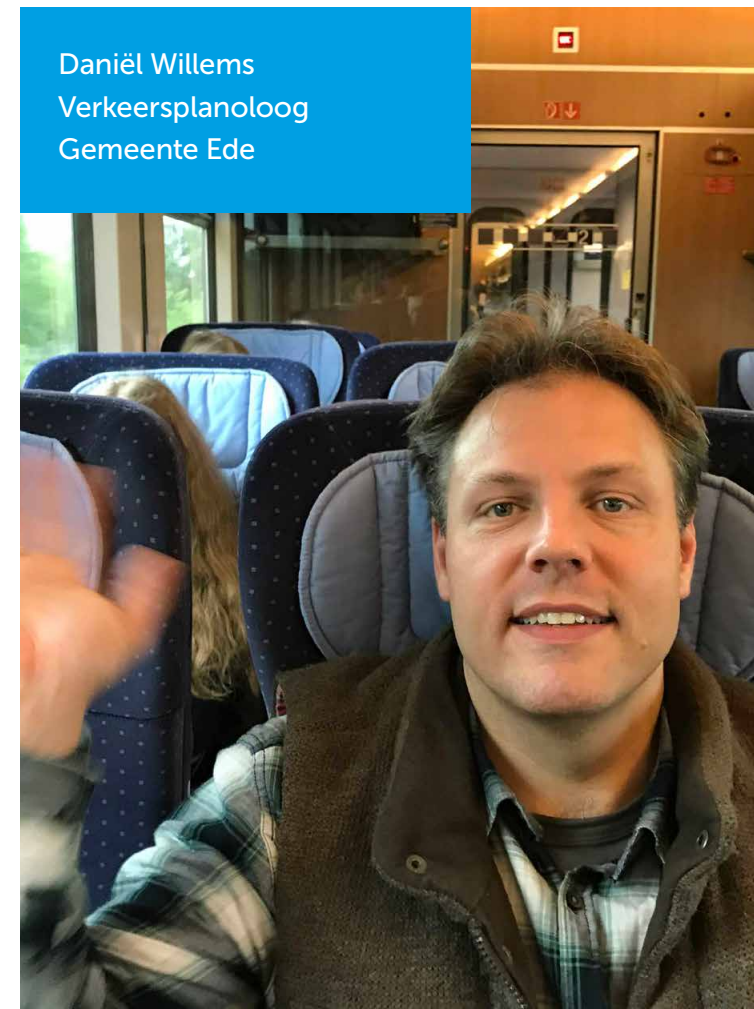
De gemeente telt meerdere kernen, maar in Ede zelf wonen nu 75.000 mensen. Dat aantal groeit door naar 100.000. 'Het gebied wordt niet groter, dus straks delen we dezelfde ruimte met een kwart meer mensen. Alles ligt dicht bij elkaar, dus we zetten in Ede zelf vooral in op fietsverkeer. Voor een stadsbusnetwerk is het net te klein. Bussen gebruiken we vooral voor de verbinding met de andere kernen en omliggende gemeenten. We hebben bijvoorbeeld ook veel landelijk gebied en uitgestrekte natuur.'

Daniël werkt sinds 2009 bij de gemeente. 'Eerst als verkeerskundig adviseur, nu als planoloog. Sinds die tijd ben ik bezig met het ontwikkelen van mobiliteitsbeleid, maar ook met regionale samenwerking. Net als de gemeenten Veenendaal en Rhenen hebben we te maken met verstedelijking. Er is dus veel samenwerking met regionale verkeerscollega's en onze eigen collega's die bezig zijn met de verstedelijkingsopgave.'

Robbin vertelt: 'Ik werk sinds de zomer van 2022 bij de gemeente Ede, ook als verkeersplanoloog. Voor die tijd was ik tien jaar werkzaam bij een verkeerskundig adviesbureau. Ik werk veel samen met Daniël en ben ook actief op gebied van duurzame mobiliteit. Daar moeten we een slag gaan maken binnen de gemeente en onze regio. Met name de vraag: hoe maken we het aantrekkelijk om de auto te laten staan en te kiezen voor alternatieven. Denk aan het ov, de fiets, maar ook deeltvervoer.'

Daniël schreef in de afgelopen twee jaar de nieuwe Koersnota Mobiliteit, waarin duurzame mobiliteit als een van de speerpunten vermeld staat. Welk verkeer wil je op

Daniël Willems
Verkeersplanoloog
Gemeente Ede

“ De huidige infrastructuur heeft nu al het plafond bereikt en straks wordt het nog drukker. Daarom willen we die andere vormen van mobiliteit ook een stevige plek geven in ons verkeerssysteem. ”

Robbin Lankhuijzen
Verkeersplanoloog
Gemeente Ede

welke wegen hebben en ga je dat faciliteren? Robbin: 'De huidige infrastructuur heeft nu al het plafond bereikt en straks wordt het nog drukker. Daarom willen we die andere vormen van mobiliteit ook een stevige plek geven in ons verkeerssysteem. Eind vorig jaar kwam deze cursus voorbij en dat leek ons een prima mogelijkheid om ons in hierin te verdiepen.'

Daniël: 'De laatste versie van het mobiliteitsplan was uit 2014 en ging nog uit van gelijkwaardigheid tussen auto's, fietsers en voetgangers. Maar niet veel later kwam er een Fietsplan in Ede en waaide er een progressieve wind. Jarenlang was Ede vooral pro-auto, maar inmiddels maakt de fiets een inhaalslag. Daar hoort een programma bij met allerlei investeringen. Nu Ede nog flink gaat uitbreiden, moet er dus een Fietsplan 2.0 bovenop. Het nieuwe mobiliteitsplan geeft daar dan weer de kaders voor.'

Ede heeft aan de noord- en oostkant veel landelijk gebied. Aan de zuid- en de westkant is het heel dichtbevolkt. Daniël: 'Daar groeien we bijna tegen Wageningen en Veenendaal aan. Zeker als je nog vijftien jaar vooruit kijkt, kan je spreken van een groot verstedelijkt gebied.'

En dan wordt zo'n netwerkanalyse extra belangrijk. Hoe gaan we onze infrastructuur zo goed mogelijk benutten. Daar helpt deze cursus bij.'

Robbin: 'Het was een cursus van één dag. Met veel informatie, in een hoog tempo. Dat vind ik zelf altijd heel prettig, maar het had ook prima in twee dagen gepast – qua hoeveelheid. Ik merkte ook dat er veel gesprekken op gang kwamen. Het roept veel herkenning op en dat toont ook wel dat de lesstof aansloeg bij een ieder en bij de dagelijkse praktijk. Ik vond het heel verhelderend om een dergelijke systematiek te leren kennen.'

Aan de cursus deden vijftien professionals mee, vertelt Robbin. 'Vooral collega's vanuit provincies, merkte ik. Veel mensen met een vergelijkbare functie. De cursus biedt structuur om stap-voor-stap naar je wegennetwerk te kijken en biedt houvast. Wat hebben we aan verkeersstromen, waar gaan die heen, waar komen die vandaan? En wat vinden we daar belangrijk in? Waar zijn de conflicten, nu en in de toekomst?'

Op een aantal kruispunten komt steeds meer verkeer samen, vertelt Robbin. 'Nu is dat nog te regelen, maar als het straks drukker wordt, dan zullen we daar hardere keuzes in moeten maken. Het netwerkkader helpt daar bij. Het was ook prettig om de cursus samen met Daniël te volgen, omdat je dan goed met elkaar kunt overleggen. Zo van: Hey, hoor je dat, dit speelt ook bij ons. Er kwamen veel praktijkvoorbeelden voorbij en da's heel herkenbaar.'

“ De systematiek die we tijdens de cursus hebben geleerd, heeft een plekje in het bereikbaarheidsprogramma gekregen. Met elkaar kijken we naar ons netwerk en het regionaal verkeersmanagement.

”

Robbin en Daniël werken nu in regionaal verband aan het bereikbaarheidsprogramma. Robbin: 'De systematiek die we tijdens de cursus hebben geleerd, heeft daarin een plekje gekregen. Met elkaar kijken we naar ons netwerk en het regionaal verkeersmanagement. Daar gaat nog wel een vervolg in komen. En voor dat eerder genoemde Fietsplan 2.0 gaan we aan de hand van het netwerkkader naar onze fietsroutes kijken.'

De cursus heeft zeker nieuwe inzichten opgeleverd. Robbin: 'Bijvoorbeeld het besef dat je aan de randen van je gebied verkeerslichten nodig hebt om te kunnen ingrijpen en sturen. Terwijl we nu in Ede juist best veel verkeerslichten weghalen en vervangen door rotondes. Met behulp van VRI's moet je bij invalswegen bij wijze van spreken de sluizen open en dicht kunnen zetten.'

Daniël: 'Dit jaar gaan we als gemeente aan de slag met het onderzoek De Schaalsprong van Ede. Dat wil zeggen: wat is de impact op ons hoofdnetwerk als we onze woningbouwopgave door vertalen in voertuigbewegingen? Waar kan dat netwerk het extra verkeer nog aan en waar gaat het nieuwe problemen opleveren? Dan is zo'n netwerkanalyse handig, omdat het helpt te bepalen welke wegen echt het belangrijkste zijn. Waar wil je verkeer clusteren en welke wegen wil je juist voor meer verkeer behoeden? Op welke routes geef je het openbaar vervoer voorrang en waar geef je meer ruimte aan fietsers?'

De cursus helpt je om op een gestructureerde manier te kijken naar je verkeerssysteem, vertelt Robbin. 'Je wordt echt aan de hand meegenomen. Je krijgt uiteraard ook een naslagwerk waarin de hele methodiek is beschreven, maar het is prettig om alles uitgelegd te krijgen aan de hand van elkaars praktijkvoorbeelden.'

Daniël tot slot: 'Het is ook handig voor collega's die werken in een gemeente waar een flinke groeiopgave ligt. Dan helpt het heel erg om je netwerk tegen het licht te houden. Waar zitten de knelpunten? Waar liggen onze kansen? Ja, het is zeker een cursus om aan te raden.'

Cursus Werken met multimodale netwerkkaders

Zeker in de complexe stedelijke omgeving waar meerdere modaliteiten een hoofdrol spelen, volstaat een unimodale aanpak gericht op enkel het autoverkeer niet meer. Met een multimodale visie op het verkeersnetwerk kun je grip krijgen op de stedelijke en regionale bereikbaarheid. Het opstellen en toepassen van multimodale netwerkkaders helpt hierbij. In deze cursus leer je wat multimodale netwerkkaders zijn en hoe je ze kan toepassen in de praktijk. Na het volgen van deze eendaagse cursus kun je vraagstukken multimodaal oplossen en weet je hoe je collega's erbij kunt betrekken.

➔ **Meer over deze cursus: www.crow.nl/Werken-met-multimodale-netwerkkaders**